

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. D. F.**, bytom v Š., ul. P. č. X, zastúpeného J. K., advokátom v N., Š. ul. č. X, proti odporkyni **S. P. B.**, U.č. X, o vdovecký dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. mája 2007, č. k. 13Sd/9/2007 – 23, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 28. mája 2007, č. k. 13Sd/9/2007 – 23, **potvrzuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 28. mája 2007, č. k. 13Sd/9/2007 – 23, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 13. decembra 2006 č.X v spojení s rozhodnutím z 21. marca 2007 č. X o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o vdovecký dôchodok, z dôvodu nesplnenia podmienok, uvedených v § 293n ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), pretože do troch rokov od smrti manželky nedovršil dôchodkový vek a ani nevznikol nárok na invalidný dôchodok.

Krajský súd rozhodnutia odporkyne považoval za vecne správne, lebo navrhovateľovi podľa § 296n ods. 1 zákona o sociálnom poistení nárok na vdovecký

dôchodok od 1. augusta 2006 nevznikol, lebo navrhovateľ nespĺnil zákonom vyžadované podmienky pre vznik nároku na vdovecký dôchodok. Krajský súd preto napadnuté rozhodnutia ako vecne správne potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie, alebo aby samotný odvolací súd prerušil konanie a obrátil sa na Ústavný súd Slovenskej republiky o posúdenie súladu § 293n ods. 1 zákona o sociálnom poistení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 2 a čl. a čl. 1, 2, 7 a 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Podľa jeho názoru § 293n ods. 1 zákona o sociálnom poistení diskriminuje navrhovateľa z hľadiska pohlavia, nakoľko uvedená právna úprava platí len pre vdovcov a nie aj pre vdovy, ako aj z hľadiska veku, pretože on sám si nemôže vybrať kedy dovŕši dôchodkový vek, tak ako si nemôže vybrať čas a dôvod, pre ktorý zomrela jeho manželka.

Odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250s v spojení s § 372o ods. 4 a § 246c OSP / preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Zo spisov vyplýva, že manželka navrhovateľa zomrela 22. apríla 2003 ako starobná dôchodkyňa. Navrhovateľovi bol priznaný vdovecký dôchodok od 22. apríla 2003 podľa § 48a zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), lebo navrhovateľ sa staral o nezaopatrené dieťa. Nárok na vdovecký dôchodok navrhovateľovi zanikol 22. septembra 2003 z dôvodu, že jeho dieťa ukončilo štúdium. Novou žiadosťou z 10. augusta 2006 sa navrhovateľ domáhal priznania vdoveckého dôchodku podľa § 293n ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Podľa tohto zákonného ustanovenia od 1. augusta 2006 vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok

podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 alebo mu zanikol nárok na vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá

a) ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,

b) ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo

c) zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Nárok na vdovecký dôchodok vzniká za podmienok, ktoré sú uvedené v zákone. Zákonom vyžadované podmienky pre vznik nároku na túto dávku však navrhovateľ nespĺnil, lebo ku dňu smrti manželky (22. apríla 2004), najneskôr však do troch rokov po jej smrti (22. apríla 2007) nedovŕšil dôchodkový vek ani nebol uznaný invalidným a táto invalidita netrvala aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%.

Skutočnosť, že navrhovateľovi nebol priznaný vdovecký dôchodok pre nesplnenie zákonných podmienok však nemá sama osebe za následok, že rozhodnutie o jeho dôchodku je diskriminačné z dôvodu, že ustanovenie zákona, obsahujúce takéto podmienky sa prieči Ústave Slovenskej republiky prípadne medzinárodnej zmluve, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Námietku navrhovateľa, že bol diskriminovaný z hľadiska pohlavia a veku, odvolací súd nemohol akceptovať, lebo k diskriminácii dochádza iba vtedy, ak štát bez objektívneho a rozumného ospravedlnenia zaobchádza odlišne s osobami v porovnateľných situáciách, alebo nezaobchádza odlišne s osobami, ktorých situácie sa citeľne líšia. Táto zásada bola formulovaná aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri medzi inými *Thlimmenos v. Grécko*, č. 25735/94, rozsudok zo 6. apríla 2000, ods. 44).

V danom prípade navrhovateľ nepreukázal, že by s ním odporkyňa alebo súd prvého stupňa zaobchádzali odlišne, ako s inými žiadateľmi o vdovecký dôchodok, na ktorých sa vzťahuje § 293n ods. 1 zákona o sociálnom poistení a ktorí sa ocitli v podobnej situácii ako on, teda s tými, ktorí nespĺnili podmienky, ktoré pre priznanie tohto druhu dávky dôchodkového poistenia ustanovuje zákon.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namietal, že krajský súd neprihliadol na jeho žiadosť o prerušenie konania a o posúdenie súladu § 293n ods. 1 zákona o sociálnom poistení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 2 a čl. 1, 2, 7 a 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv Ústavným súdom Slovenskej republiky odvolací súd dáva do pozornosti, že takýto postup by síce bol možný podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP, avšak len v prípade, ak by súd sám pred rozhodnutím vo veci samej dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Skutočnosti, ktorými navrhovateľ v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Krajský súd úplne zistil skutkový stav, vysporiadal sa so všetkými námietkami navrhovateľa a správne právne posúdil vec.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu navrhovateľa nevyhovel a rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, a odporkyňi žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 17. júla 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová